

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קל"ג ע"ב

פרשת חיי שרה

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (קל"ג ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

אָזְלוּ. וְכָלֵהוּ שְׁמֵשׁוּ בְּאַרְבַּע נָשִׁין כָּל חַד מִנֵּיהוּ, אַבְרָהָם בְּאַרְבַּע שָׂרָה וְהָגָר וְתָרִי פִלְגָּשִׁים. דְּכָתִיב וּלְבָנֵי הַפִּלְגָּשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם, פִּלְגָּשִׁים תִּרִי הִיא אַרְבַּע.

תרגום לעברית

ובא וראה, כל האבות הלכו בסוד אחד, וכלם שמשו בארבע נשים כל אחד מהם. אברהם בארבע - שרה והגר ושת פילגשים, שכתוב ולבני הפילגשים אשר לאברהם. פילגשים - שתיים. הנה ארבע.

טקסט הזוהר

יִצְחָק בְּרִזָּא דְאַרְבַּע דְּסִטִּירוּ דְּרַבְקָה, דְּכָתִיב וַיִּקַּח אֶת רַבְקָה חַד. וַתְּהִי לוֹ לְאִשָּׁה תָרִי. וַיֵּאֱהָבָהּ תֵּלֶת. וַיִּנָּחֶם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ הִיא אַרְבַּע. לִקְבֹּל דָּא הוּוּ לִיעֲקֹב אַרְבַּע נָשִׁין. וְכָלֵא בְּרִזָּא חָדָא.

תרגום לעברית

יצחק בסוד של ארבע של הצד של רבקה, שכתוב ויקח את רבקה - אחד. ותהי לו לאשה תרי. ויאהבה - שתיים. וינחם יצחק אחרי אמו - הנה ארבע. כנגד זה היו ליעקב ארבע נשים. והכל בסוד אחד.

רבי חייא אמר אברהם ויצחק שמשו כל חד באתתא חדא ברזא דקודשא. אברהם בשרה, יצחק ברבקה, ולקבל תרנוייהו הוי ארבע נשין ליעקב בתרין חולקין. רבי שמעון אמר סליקו מלין לאתרייהו. דהא כלא ברזא קדישא אתעבד וכלא ברזא חדא:

תרגום לעברית

רבי חייא אמר, אברהם ויצחק שמשו כל אחד עם אשה אחת בסוד של קדש. אברהם עם שרה, יצחק עם רבקה. דכנגד שניהם היו ארבע נשים ליעקב בשני חלקים. רבי שמעון אמר, עלו הדברים למקומם, שהרי הכל נעשה בסוד קדוש, והכל בסוד אחד.

טקסט הזוהר

ויוסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה. קטורה דא היא הגר. דהא תנינן בתר דאתפרשא הגר מניה דאברהם וטעת בתר גלולי דאבוה, לבתר אתקשרא בעובדין דכשרן, ובגין כך אשתני שמה ואקרי קטורה בעובדין דכשרן, ושדר אברהם ונסבה ליה לאנתו. מכאן דשנוי שמה מכפר חובין, ועל דא אשתני שמה.

תרגום לעברית

ויוסף אברהם ויקח אשה ושמה קטורה. קטורה זו היא הגר. שהרי שנינו, אחר שנפרדה הגר מאברהם וטעתה אחר גלולי אביה, אחר כך נקשרה למעשים כשרים, ומשום כך השתנה שמה ונקראה קטורה במעשים כשרים, ושלח אברהם ולקח אותה לאשה. מכאן ששנוי שם מכפר על חטאים, ועל כן השתנה שמה.

טקסט הזוהר

ויוסף אברהם, מאי ויוסף, אי תימא דעל שרה איהו דאוסיה, לאו הכי. אלא ביומא דשרה אזדוג בהדה זמנא חדא, ולבתר תריה לה על עסקי דישמעאל, ולבתר ויוסף כמלקדמין זמנא אחרא על מה דנסיב לה בקדמיתא. וכפום דשני עובדהא הכי נמי שני שמה.

ויסר אברהם. מה זה ויסר? אם תאמר שהוא הוסיף על שרה - לא כך! אלא בימי שרה הזדוג עמה פעם אחת, ואחר כך גרש אותה על עסקי ישמעאל, ואחר כך ויסר, כמו מקדם פעם אחרת על מה שנשא אותה בראשונה. ולפי ששנתה מעשיה, כך גם שנה שמה.

טקסט הזוהר

תא חזי, דאמר רבי אלעזר ויביאה יצחק האלה שרה אמו. דאתגליא דיוקנא דשרה ויצחק אתנחם אחרי דאתגליא אמו, ודיוקנהא הוה חמי כל יומא. ואברהם אף על גב דאינסיב לא עאל ביהוא ביתא ולא אעיל לה להאי אתתא תמן, בגין דשפחה לא תירש גבירתה. ובאהל דשרה לא אתחזי אתתא אחרא אלא רבקה.

תרגום לעברית

בא ראה, שאמר רבי אלעזר, ויבאה יצחק האלה שרה אמו - שהתגלתה דמות שרה, ויצחק התנחם אחרי שהתגלתה אמו ואת דמותה היה רואה כל יום. ואברהם, אף על גב שנשא, לא נכנס לאותו הבית, ולא הכניס את אותה האשה לשם כדי ששפחה לא תירש גבירתה. ובאהל שרה לא נראתה אשה אחרת, אלא רבקה.

טקסט הזוהר

ואברהם אף על גב דהוה ידע דדיוקנא דשרה אתגליא תמן, שבקיה ליצחק ההוא אהל למחמי דיוקנא דאמיה כל יומא. יצחק ולא אברהם, הדא הוא דכתיב ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק. את כל אשר לו דייקא, דא ההוא דיוקנא דשרה ביהוא משפנא.

תרגום לעברית

ואף על גב שאברהם היה יודע שדמותה של שרה נגלתה שם, השאיר ליצחק אותו האהל, לראות את הדמות של אמו בכל יום. יצחק ולא אברהם. זהו שכתוב ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק. את כל אשר לו דוקא, זו אותה הדמות של שרה באותו

טקסט הזוהר

דבר אחר ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק, וזא דמהימנותא עלאה לאתדבקא יצחק בדרגא דחולקיה כדקא יאות. תא חזי, הכא אתכליל (ס"אמיא באשא) אשא במיא, ודאי אשא נטיל מיא, משמע ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק דא מיא דאתכליל באשא. ובקדמיתא אתכליל כחדא אשא במיא. אימתי, בשעתא דעקד ליה ליצחק למעבד ביה דינא כדין אתכליל אשא במיא. והשתא אתכלילו מיא באשא, למהוי כלא רזא דמהימנותא עלאה:

תרגום לעברית

דבר אחר ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק, סוד האמונה העליונה שידבק יצחק בדרגת חלקו כראוי. בא ראה, כאן נכללו [מים עם אש] אש עם מים. ודאי אש נושא מים. משמע ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק, זה המים שנכללים באש. ובראשונה נכללו יחד אש ומים. מתי? בשעה שעקד את יצחק לעשות בו דין, אז נכללה האש במים. וכאן נכללו מים באש, שהכל יהיה בסוד האמונה העליונה.

טקסט הזוהר

ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות. מאי מתנות. אליו סטרי דרגין תתאין דאינון שמחן דסטרי רוח מסאבא בגין לאשלמא דרגין, ואסתלק יצחק על כלא במהימנותא עלאה כדקא חזי.

תרגום לעברית

ולבני הפילגשים אשר לאברהם נתן אברהם מתנות. מה זה מתנות? אלו הצדדים הדרגות התחתונות שהם שמות של צדדי רוח הטמאה כדי להשלים את הדרגות, והתעלה יצחק על הכל באמונה העליונה כראוי.

בְּנֵי הַפִּילֻגָּשִׁים, אֵלֶיךָ הָיוּ בְּנֵי קְטוּרָה פִּלְגָּשׁ בְּקִדְמִיתָא וּפִלְגָּשׁ הַשְּׁתָּא. רַבִּי חִיָּיא אָמַר
פִּלְגָּשִׁים מִמָּשׁ. וַיִּשְׁלַחם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ, דְּלֹא לְשִׁלְטָאָה לְגַבִּיָּה דִּיִּצְחָק. בְּעוֹדָנוּ חֵי, בְּעוֹד
דְּהוּה אַבְרָהָם חֵי וְקָיִים בְּעִלְמָא דְּלֹא יִקְטָרְגוֹן לִיה לְבִתָּר, וּבְגִין דִּיתְתַּקֵּן יִצְחָק בְּסִטְר
דִּינָא קוּשִׂיא עֲלָאָה לְאַתְתַּקְפָּא עַל כָּלָהוּ, וְכָלָהוּ אֶתְכַפֵּיין קַמִּיה. קִדְמָה אֶל אֶרֶץ קָדָם,
בְּגִין דִּתְמָן אֵינוֹן סְטָרִי חֲרָשִׁי מְסֻבִּי.

תרגום לעברית

בְּנֵי הַפִּילֻגָּשִׁים - אֵלֶיךָ הָיוּ בְּנֵי קְטוּרָה. פִּילְגָּשׁ בְּרֵאשׁוֹנָה, וּפִילְגָּשׁ כְּעַתָּה. רַבִּי חִיָּיא אָמַר,
פִּילְגָּשִׁים מִמָּשׁ. וַיִּשְׁלַחם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ - שְׁלֹא לְשִׁלְטָאָה אֲצֵל יִצְחָק. בְּעוֹדָנוּ חֵי - בְּעוֹד
שְׁאַבְרָהָם הָיָה חֵי וְקָיִים בְּעוֹלָם, שְׁלֹא יִתְגָּרוּ בּוֹ אַחֵר כָּהֵן, וּכְדִי שְׁיִצְחָק יִתְקַן בְּצַד הַדִּין
הַקָּשָׁה הָעֲלִיּוֹן שְׁיִתְגַּבֵּר עַל כָּלָם וְכָלָם יִכְנָעוּ לְפָנָיו. קִדְמָה אֶל אֶרֶץ קָדָם - מִשׁוֹם שְׁשָׁם
הֵם צִדְדֵי הַכְּשָׁפִים הַטְּמָאִים.

טקסט הזוהר

תָּא חֲזִי, כְּתִיב (מַלְכִּים א ה) וַתִּרְבַּח חֲכָמַת שְׁלֹמֹה מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קָדָם. אֵלֶיךָ אֵינוֹן דְּהוּו
מִבְּנֵי (אֵינוֹן) בְּנֵי פִילֻגָּשִׁים דְּאַבְרָהָם, וְהָא אוֹקִימָנָא דְּהָא בְּאֵינוֹן הֲרָרִי קָדָם אֵינוֹן
דְּאוֹלְפִין חֲרָשִׁין לְבְנֵי נָשָׂא, וּמִהֵיא אֶרֶץ קָדָם נִפְקוּ לְבָן וּבְעוֹר וּבִלְעָם בְּנוֹ וְכָלָהוּ חֲרָשִׁי
וְהָא אוֹקִמּוּהָ.

תרגום לעברית

בֹּא רְאֵה, כְּתוּב (מַלְכִּים א ה) וַתִּרְבַּח חֲכָמַת שְׁלֹמֹה מִחֲכָמַת כָּל בְּנֵי קָדָם. אֵלֶיךָ הֵם שְׁחִי
מִבְּנֵי [הֵם] בְּנֵי פִילֻגָּשִׁים שֶׁל אַבְרָהָם. וְהָרִי בְּאֶרְנוֹ שְׁחִירֵי בְּאוֹתָם הֲרָרִי קָדָם הֵם מְלַמְּדִים
כְּשָׁפִים לְבְנֵי אָדָם, וּמֵאוֹתָהּ אֶרֶץ קָדָם יֵצְאוּ לְבָן וּבְעוֹר וּבִלְעָם, וְכָלָם מְכַשְּׁפִים, וְהָרִי
בְּאֶרוּהוּ.

רבי חזקיה פתח ואמר, (ישעיה מב) מי נתן למשיסה יעקב

תרגום לעברית

רבי חזקיה פתח ואמר, (ישעיה מב) מי נתן למשיסה יעקב וישראל לבזים הלא ה' וגו'.
בא ראה, מזמן שנחרב בית המקדש, הפרכות לא שורות פעולם ונמנעות, כבכול
נמנעות ממעלה ומטה, וכל אותן שאר הדרגות התחתונות מתגברות והולכות
ושולטות על ישראל, משום שהם גרמו בחטאיהם.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.